

ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กับหน้าที่

ของคณะกรรมการอำนวยการ

โดย นายปรโมทย์ สรวมนาม

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการ
ดำเนินงานของสหกรณ์กรณีความในข้อบังคับ
สหกรณ์ ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ระเบียบ
คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์หรือขัด หรือแย้ง
กันเอง พ.ศ.2544

ข้อ 3 ระเบียบนี้ให้ใช้กับข้อบังคับสหกรณ์ที่นาย
ทะเบียนรับจดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าข้อบังคับนั้น
จะได้รับการจดทะเบียนในเวลาหนึ่งเวลาใด

ข้อ 4 ในข้อบังคับของสหกรณ์หากส่วนใดมี
ข้อความขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ระเบียบ หรือ
คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ที่ออกโดยอาศัย
ความในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

ข้อ 4 (ต่อ) มิให้นำความในส่วนนั้นมาใช้
ดำเนินการแต่ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
ระเบียบ หรือคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ที่
กำหนดไว้แล้ว ในส่วนนั้นมาใช้บังคับแทน

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 มาตรา 44 (วรรคหนึ่ง)

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ จะกระทำได้แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้วให้มีผลใช้บังคับได้

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 มาตรา 50 (วรรคสอง)

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีวาระอยู่ใน
ตำแหน่งคราวละสองปี นับแต่วันเลือกตั้ง

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 มาตรา 114

ให้คณะกรรมการดำเนินการ สันนิบาตสหกรณ์แห่ง
ประเทศไทยอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 มาตรา 114(วรรคสอง)

เมื่อครบวาระดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการ
เลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง
ตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่า
กรรมการซึ่งได้รับการเลือกตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 73

ถ้ามีตำแหน่งว่างลงในจำนวนผู้แทนนิติบุคคลและมีเหตุอันควรเชื่อว่าการปล่อยตำแหน่งว่างไว้ น่าจะเกิดความเสียหายขึ้นได้ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะแต่งตั้งผู้แทนชั่วคราวขึ้นก็ได้

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการ
บัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2563

ข้อ 24 ให้สหกรณ์ประมาณการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี เพื่อปรับมูลค่าของลูกหนี้เงินกู้ โดยแสดงเป็นรายการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ หักจากบัญชีลูกหนี้เงินกู้ในงบแสดงฐานะการเงินดังนี้

(2) สหกรณ์ตามมาตรา 33/1 (6) และ (7) ให้
ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตาม
กฎกระทรวงว่าด้วย การจัดชั้นสินทรัพย์และ
การกันเงินสำรอง

ให้นำรายการดังต่อไปนี้มาพิจารณาก่อน
ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ วัน
สิ้นปีทางบัญชี

1. จำนวนเงินที่ได้รับชำระหนี้หลังวันสิ้นปี
บัญชี แต่ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชี จะแสดง
ความเห็นต่องบการเงิน

2. เงินฝากของลูกหนี้ที่ฝากไว้กับสหกรณ์
ตามจำนวนเงินที่เข้าของเงินฝากตกลงทำ
สัญญาผูกพันค่าประกัน

3. หลักทรัพย์รัฐบาลหรือหลักทรัพย์ที่
กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและ
ดอกเบี้ย และเจ้าของหลักทรัพย์ได้ทำสัญญา
ผูกพันค้ำประกันให้หักได้เต็มมูลค่าหลักทรัพย์

4. ที่ดินหรือที่ดินพร้อมอาคารที่จดจำนองไว้
กับสหกรณ์หักได้เต็มราคาประเมินของทาง
ราชการ ถ้าประเมินโดยผู้ประเมินราคา
ทรัพย์สินหักได้ร้อยละ 70 แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน
ราคาระบุในสัญญาจำนอง

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการอำนวยการตามข้อบังคับ

- ดำเนินกิจการแทนคณะกรรมการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย
- พิจารณาการรับและการออกจากสมาชิก
- ควบคุมเรื่องการเงิน
- ควบคุมการจัดทำบัญชี ทะเบียน ต่างๆ
- ควบคุมการจัดทำงบการเงิน

อำนาจหน้าที่คณะกรรมการอำนวยการตามข้อบังคับ (ต่อ)

- พิจารณาการจัดสรรกำไรสุทธิเสนอคณะกรรมการดำเนินการ
- ควบคุมดูแลการจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ
- เสนอแนะคณะกรรมการดำเนินการในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงาน
- พิจารณาเรื่องการจัดทำแผนงานและงบประมาณ
- ทำนิติกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์

การขาดจากสมาชิกภาพตามข้อบังคับของสหกรณ์ (ข้อ40)

- (1) ตาย
- (2) ลาออกจากสหกรณ์
- (3) วิกลจริต
- (4) ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- (5) ถูกออกจากราชการประจำตามข้อ 34 (3)
- (6) ถูกให้ออกจากสหกรณ์

การถูกให้ออกจากสมาชิก มีผล
ตั้งแต่เมื่อไร

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2222/2522

มติของคณะกรรมการตามข้อบังคับของ
สหกรณ์ ให้สมาชิกออกจากสหกรณ์ มติมีผล
บังคับทันที ไม่ใช่นับแต่วันแจ้งมติให้สมาชิก
ทราบ

การจ่ายเงินแก่สมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ (ข้อ 45)

- (1) กรณีตามข้อ 40 (1)(2)(3) จ่ายให้ทันทีหรือเลือกรับหลังจากสิ้นปีโดยมีเงินปันผลก็ได้
- (2) การจ่ายคืนเงินฝากและดอกเบี้ยจ่ายคืนให้ตามระเบียบของสหกรณ์

การจ่ายเงินแก่สมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ (ข้อ 45) ต่อ

(3) ถ้าปีใดจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องจ่ายเกินร้อยละ 10 ของทุนเรือนหุ้นเมื่อต้นปี กรรมการขอให้จ่ายต้นปีบัญชีใหม่ได้

การจ่ายเงินแก่สมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ (ข้อ 45) ต่อ

(4) การขาดสมาชิกภาพตามข้อ 40(4) ให้
จ่ายแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

(5) การขาดสมาชิกภาพตามข้อ 40(5)(6)
สหกรณ์จะจ่ายให้ในเวลาอันสมควรตามที่
กำหนด

ข้อบังคับของสหกรณ์

ข้อ..... การหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกต้องรับ
ผิดต่อสหกรณ์

ในการจ่ายคืนจำนวนเงินของสมาชิกตาม
ข้อ..... สหกรณ์มีอำนาจหักจำนวนเงินซึ่ง
สมาชิกต้องรับผิดต่อสหกรณ์ออกก่อน

การหักเงินตามข้อบังคับสหกรณ์

- ต้องเป็นกรณีที่พ้นจากการเป็นสมาชิก
- หักได้ในฐานะผู้กู้
- หักได้ในฐานะผู้ค้ำประกัน

การลาออกจากการเป็นสมาชิก (ข้อ 41)

จะลาออกได้ต่อเมื่อ

- ไม่มีหนี้ในฐานของผู้กู้
- ไม่ติดภาระในฐานผู้ค้ำประกัน
- คณะกรรมการอนุญาต

ศาลแขวงดุสิต

13 ธันวาคม 2548

คดีหมายเลขดำที่ 2502/2548

คดีหมายเลขแดงที่ 6077/2548

โจทก์(สมาชิก) ฟ้องกับสหกรณ์ให้คืนเงินค่าหุ้น
สหกรณ์อ้างว่าโจทก์ยังติดการค้ำประกัน แม้โจทก์และผู้กู้จะลาออกจากราชการ
แล้ว เมื่อ ผู้กู้ยังไม่ได้หาสมาชิกคนอื่นมาค้ำประกันแทน โจทก์จึงยังเป็นผู้ค้ำ
ประกันและไม่มีสิทธิลาออก และขอคืนเงินค่าหุ้น ตามข้อบังคับของสหกรณ์
ข้อ 39(2) ข้อ 40 และข้อ 44

พิเคราะห์ตามข้อบังคับที่จำเลยอ้างประกอบด้วยข้อบังคับ ข้อ 18 (1) วรรค 5
สมาชิกผู้ค้ำประกันที่จะลาออก ต้องแจ้งให้ผู้กู้หาสมาชิกคนอื่นมาค้ำประกัน
แทนก่อน ซึ่งสอดคล้องกับข้อ 5 ของหนังสือค้ำประกัน โจทก์จึงไม่มีสิทธิ
ลาออกจากสมาชิกและขอรับเงินค่าหุ้นคืน

การจัดลำดับ ในการชำระหนี้

ข้อเท็จจริงเรื่องเงินกู้ในสหกรณ์ออมทรัพย์

 เงินกู้ถูกเงินไม่มีการค้ำประกัน

 เงินกู้ถูกเงินมีมากกว่าหนึ่งสัญญา

 เงินกู้สามัญมีมากกว่าหนึ่งสัญญา

จะนำเงินค้ำหนุนไปหักกลบลบหนี้ใดก่อนหลัง

อย่างไร

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 328

ถ้าลูกหนี้ต้องผูกพันต่อเจ้าหนี้ในอันจะกระทำการเพื่อชำระหนี้ เป็นการอย่างเดียวกันไซ้ โดยมูลหนี้หลายรายและถ้าการที่ลูกหนี้จะชำระหนี้นั้นไม่เพียงพอจะเปลี่ยนหนี้สินได้หมดทุกรายไซ้ เมื่อทำการชำระหนี้ ลูกหนี้ระบุว่าชำระหนี้สินรายใด ก็ให้หนี้สินรายนั้นเป็นอันได้เปลี่ยนไป

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 328 วรรคสอง

ถ้าลูกหนี้ไม่ระบุนั้น ท่านว่าหนี้สินรายไหนถึงกำหนดก็ให้
รายนั้น เป็นอันได้เปลื้องไปก่อน ในระหว่างหนี้สินหลายรายที่
ถึงกำหนดนั้น รายใดเจ้าหนี้ที่มีประกันน้อยสุด ก็ให้รายนั้นเป็น
อันได้เปลื้องไปก่อน ในระหว่างหนี้สินหลายรายที่มีประกัน
เท่าๆกันให้รายที่ตกหนักที่สุดแก่ลูกหนี้เป็นอันได้เปลื้องไปก่อน
ในระหว่างหนี้หลายรายที่ตกหนักแก่ลูกหนี้เท่าๆกัน ให้หนี้สินราย
เก่าที่สุดได้เปลื้องไปก่อนและถ้ามีหนี้สินรายเก่าเท่าๆกัน ก็ให้หนี้
ทุกรายได้เปลื้องไปตามส่วนมากและน้อย

หลักการตาม มาตรา 328 วรรคหนึ่ง

 ลูกหนี้มีหนี้หลายราย

 มีเงินไม่พอชำระหนี้ให้หมดได้ทุกราย

 ให้ชำระหนี้ตามที่ลูกหนี้ระบุ

หลักการตาม มาตรา 328 วรรคสอง

- 🍽️ ลูกหนี้ไม่ได้ระบุให้ชำระหนี้รายใด
- 🍽️ ชำระหนี้ที่ถึงกำหนดก่อน
- 🍽️ ถึงกำหนดพร้อมกันชำระหนี้มีประกันน้อยที่สุดก่อน
- 🍽️ หนี้ที่มีหลักประกันเท่ากัน
- 🍽️ ชำระหนี้ที่ตกหนักที่สุดก่อน

หลักการตาม มาตรา 328 วรรคสอง (ต่อ)

• หนี้ตกหนักแก่ลูกหนี้เท่ากัน

• ชำระหนี้ที่เก่าที่สุดก่อน

• หนี้ที่เก่าเท่ากัน

• เปรียบชำระตามส่วน

สหกรณ์ควรดำเนินการเรื่องนี้อย่างไร

👩‍💻 ควรให้ลูกหนี้แสดงเจตนาไว้ในหนังสือ
หนังสือคำประกัน

👩‍💻 กำหนดเรื่องการเอาเงินค้ำหุ้น ชำระหนี้
ไว้ในระเบียบเงินกู้

คำพิพากษาฎีกาที่ 389-390/2505

จำเลยเป็นลูกหนี้โจทก์โดยมูลหนี้เงินกู้ 2 ราย เมื่อเงินที่จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ไม่พอชำระหนี้ได้หมดทั้ง 2 ราย และจำเลยผู้เป็นลูกหนี้ไม่ได้ระบุว่าชำระหนี้รายใด ก็ต้องถือว่าหนี้รายไหนถึงกำหนดก่อน ก็ให้หนี้รายนั้นเป็นอันได้เปลื้องไปก่อน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 328

คำพิพากษาฎีกาที่ 1279/2510

เมื่อมีหนี้หลายรายการที่ได้รับมา
ต้องชำระหนี้รายการแรกก่อนตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา 328

คำพิพากษาฎีกาที่ 2081-2082/2519

ลูกหนี้ชำระหนี้ไม่พอปลดเปลื้องหนี้
หลายราย เจ้าหนี้ออกใบเสร็จรับเงินเฉลี่ย
ทุกราย ลูกหนี้ไม่ทักท้วงลูกหนี้จะระบ
ภายหลังว่า ชำระหนี้เฉพาะบางรายไม่ได้

การนำเงินปันผลเฉลี่ยคืนชำระหนี้

- 🐦 โดยความยินยอมของสมาชิก
- 🐦 โดยวิธีการหักกลบลดหนี้ตามกฎหมาย
- 🐦 หักตามอำนาจของสหกรณ์ในข้อบังคับ

การหักกลบลบหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

 สิทธิการหักกลบลบหนี้ มาตรา 341

 วิธีการหักกลบลบหนี้ มาตรา 342

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 341

ถ้าบุคคลสองคนต่างมีความผูกพันซึ่งกันและกัน โดยมูลหนี้อันมีวัตถุประสงค์เป็นอย่างเดียวกัน และหนี้ทั้งสองรายการนั้นถึงกำหนดชำระไซ้ ท่านว่าลูกหนี้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งย่อมจะหลุดพ้นจากหนี้ของตนด้วยหักกลบลบหนี้กันได้ เพียงเท่าจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี้ทั้งสองฝ่ายนั้น เว้นแต่สภาพแห่งหนี้ฝ่ายหนึ่งจะไม่เปิดช่องทางให้หักกลบลบกันได้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 341 ต่อ

บทบัญญัติดังกล่าวในวรรคก่อนหน้านี้ท่านมิให้ใช้บังคับ หากเป็นการขัดกับเจตนาอันคู่กรณีได้แสดงไว้ แต่เจตนาเช่นนั้นท่านห้ามมิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกได้กระทำโดยสุจริต

มาตรา 342

หักกลบบลบนี้นั้น ทำได้ด้วยคู่กรณีฝ่ายหนึ่ง
แสดงเจตนาแก่อีกฝ่ายหนึ่ง การแสดงเจตนา
เช่นว่านี้ ท่านว่าจะมีเงื่อนไขหรือเงื่อนไข
เริ่มต้น หรือเวลาสิ้นสุดอีกด้วยหาได้ไม่

มาตรา 342 (วรรคสอง)

การแสดงเจตนาดังกล่าวในวรรคก่อนท่านว่ามีผลย้อนหลังขึ้นไปจนถึงเวลาซึ่งหนี้ทั้งสองฝ่ายนั้นอาจจะหักกลบลบหนี้กันได้เป็นครั้งแรก

สหกรณ์ต้องหักกลบบลบนี้อัตราอย่างไร

- ทำหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์
ตอบรับแจ้งไปยังลูกหนี้
- ไม่ต้องรอคำยินยอมจากลูกหนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 843/2516

จำเลยเป็นหนี้เงินกู้โจทก์ แต่โจทก์ก็เป็นหนี้
ค่าจ้างว่าความจำเลย จำเลยย่อมอยู่ในฐานะหัก
กลบหนี้ได้ แม้จำเลยจะแสดงเจตนาหักกลบ
หนี้ไปยังโจทก์แต่เพียงฝ่ายเดียว เมื่อสิทธิ
เรียกร้องค่าจ้างว่าความขาดอายุความแล้วก็ตาม
ก็มีผลให้หนี้ของโจทก์และหนี้ของจำเลยหักกลบ
หนี้ เมื่อหนี้ทั้งสองฝ่ายถึงกำหนดชำระ

คำพิพากษาฎีกาที่ 1190/2516

โจทก์และจำเลยต่างมีความผูกพันในอันที่จะต้องชำระหนี้ให้แก่กันและกัน เมื่อหนี้ของทั้งสองฝ่ายต่างถึงกำหนดชำระแล้วย่อมจะหักกลบลบกันได้ โดยจำเลยไม่ต้องฟ้องโจทก์เป็นคดีใหม่หรือฟ้องแย้ง เพราะโจทก์มีความผูกพันจะต้องชำระหนี้ให้แก่จำเลยตามสัญญาคำประกัน ส่วนจำเลยก็มีความผูกพันที่จะต้องชำระเงินให้แก่โจทก์ตามตัวสัญญาใช้เงิน ทั้งการที่มี⁺ได้มีการมอบตัวสัญญาใช้เงินตามสัญญาคำประกัน ก็มีใช้เป็นเครื่องแสดงเจตนาของคู่กรณีว่าจะมิให้นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 341 มาใช้บังคับ จำเลยจึงมีสิทธิที่จะหักกลบลบกันได้ ตามจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี้ ตั้งแต่เวลาที่หนี้ทั้งสองฝ่ายอาจหักกลบลบกันได้เป็นครั้งแรก

คำพิพากษาฎีกาที่ 2923/2525

เมื่อจำเลยต้องชำระหนี้แก่โจทก์ตามฟ้อง และ
โจทก์ต้องใช้ค่าเสียหายแก่จำเลยตามฟ้องแย้ง
วัตถุแห่งหนี้เป็นเงินที่ต้องชำระซึ่งกันและกัน ศาล
ย่อมมีอำนาจพิพากษาให้หักกลบลบหนี้กันได้
เพราะเป็นการสะดวกในการบังคับคดีและไม่มี
บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดห้ามไว้

มาตรา 347

ลูกหนี้คนที่สามหากได้รับคำสั่งศาลห้ามมิให้
ใช้เงินแล้ว จะยกเอาหนี้ซึ่งตนได้มาภายหลังนั้น
ขึ้นเป็นข้อต่อสู้เจ้าหนี้ผู้ที่ยกให้ยึดทรัพย์นั้นท่าน
ว่าหาอาจจะยกได้ไหม

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดีหมายเลขแดงที่ 3752/1561

วันที่ 22 มีนาคม 2561

เจ้าหน้าที่ภายนอก ----- โจทก์

สหกรณ์..... ----- ผู้รับคำสั่งอายัด

สมาชิก ----- จำเลย

ผู้รับคำสั่งอายัดทราบการอายัด เงินเรือนหุ้นแล้ว แต่ผู้รับ
อายัดให้จำเลยกู้เงินไปอีก ซึ่งสามารถทำได้ไม่มีกฎหมายใด
ห้ามไว้

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดีหมายเลขแดงที่ 3752/1561 (ต่อ)

ส่วนที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 42 วรรคสอง อนุญาตให้สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระแก่สหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีสถานะเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดีหมายเลขแดงที่ 3752/1561 (ต่อ)

การหักกลบบลบนี้นี้ดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งละพาณิชย์ มาตรา 347 ด้วย กล่าวคือ ต้องเป็นหนี้ที่ได้มาหรือเกิดก่อนได้รับคำสั่งอายัด ซึ่งหมายถึงหนี้ที่สมาชิกผูกพันอยู่ก่อนได้รับคำสั่งอายัดจากศาลเท่านั้น

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดีหมายเลขแดงที่ 3752/1561 (ต่อ)

เพราะมิฉะนั้นแล้ว สหกรณ์ต่างๆ ก็จะมีอำนาจเหนือศาลเมื่อ
ได้รับคำสั่งอายัดทรัพย์จากศาลแล้วก็จะให้สมาชิกกู้เท่าจำนวน
ราคาค่าหุ้นที่มีอยู่แล้วให้สมาชิกลาออก แล้วสหกรณ์ไม่เสียหาย
ได้รับชำระหนี้ครบถ้วน สมาชิกก็ได้เงินกลับไปโดยไม่ต้องผ่อน
ชำระ แต่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาก็จะไม่ได้รับชำระหนี้ อันเป็น
การไม่ถูกต้องเป็นธรรมและเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ คดีหมายเลขแดงที่ 3752/1561 (ต่อ)

พิพากษากลับให้สหกรณ์ผู้รับคำสั่งอายัดส่งเงินตาม
คำสั่งอายัดไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีในระยะเวลาที่ศาล
ชั้นต้นกำหนด หากไม่ดำเนินการให้โจทก์ยื่นคำขอออก
หมายบังคับคดีแก่สหกรณ์ เสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตาม
คำพิพากษา

มาตรา 102 “ถ้าเจ้าหนี้มีสิทธิขอรับชำระหนี้เป็น
หนี้ลูกหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ถึงแม้ว่า
มูลแห่งหนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุประสงค์เป็น
อย่างเดียวกันก็ดี หรืออยู่ในเงื่อนไข หรือเงื่อนไขเวลา
ก็ดีก็อาจหักกลบลบกันได้ เว้นแต่ เจ้าหนี้ได้สิทธิ
เรียกร้องต่อลูกหนี้ภายหลังมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

แล้ว”
Sak-P064

คำพิพากษาฎีกาที่ 3356/2547 (ต่อ)

การหักกลบลดหนี้ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการจัดการทรัพย์สินของ ลูกหนี้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 102 ให้กระทำได้ แม้มูลแห่งหนี้ทั้งสอง ฝ่ายจะไม่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน หรืออยู่ใน เงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาก็ตาม

คำพิพากษาฎีกาที่ 3356/257 (ต่อ)

ธนาคารผู้ร้องเป็นเจ้าของหนี้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ และมีหน้าที่จะต้องคืนเงินที่รับฝากแก่จำเลย จึงมีสิทธิหักกลบบลบนี้ออกโดยแสดงเจตนาขอหักกลบบลบนี้ออกต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 102 แม้จะไม่ได้แสดงเจตนาต่อเจ้าพนักงานภายในกำหนดเวลาสองเดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามมาตรา 91 ก็ตาม เพราะกรณีมิใช่ธนาคารผู้ร้อง ร้องขอรับชำระหนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1303/2501

การหักกลบหนี้ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้
ผู้ล้มละลาย ย่อมทำได้ โดยเจ้าหนี้แสดงเจตนา
ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หนี้ก็เป็นอัน
ระงับไป ไม่จำเป็นต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้
เสียก่อนจึงจะหักกลบหนี้ได้

การขอรับชำระหนี้
ในกรณีสมาชิก
ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
ในคดีล้มละลาย

การฟ้องดูหมิ่นเป็นคดีล้มละลาย

- การกระทำของดูหมิ่นที่แสดงว่ามี
หนี้สินล้นพ้นตัว
- จำนวนหนี้

เงื่อนไขตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย มาตรา 9(2)

ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา เป็นหนี้
เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคน
เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท

เงื่อนไขตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย มาตรา 9(2) ต่อ..

หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคล เป็น
หนี้เจ้าหนี้ ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือ
หลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสอง
ด้านบาท

คดีล้มละลายถือเป็นคดีสาธารณะ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา)

ย่อมส่งผลกระทบต่อถึง

- ลูกหนี้
- เจ้าหนี้
- บุคคลที่เกี่ยวข้อง

พ.ร.บ.ล้มละลายมรดก 14

ในการพิจารณาคดีล้มละลายตามคำฟ้องของ
เจ้าหนี้จำเป็นต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้
ในมาตรา 9 หรือมาตรา 10 ถ้าศาลพิจารณาได้ความ
จริง ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด
แต่ถ้าไม่ได้ความจริงหรือลูกหนี้นำสืบได้ว่าอาจชำระ
หนี้ได้ทั้งหมด หรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ลูกหนี้
ล้มละลาย ให้ศาลยกฟ้อง

มาตรา 24 เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว ห้าม
มิให้ลูกหนี้กระทำการใดๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือ
กิจการของตน เว้นแต่จะได้กระทำตามคำสั่ง หรือความ
เห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ตามที่บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 8080/2538

มูลหนี้ตามเช็คพิพาทเกิดขึ้นหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
จำเลยเด็ดขาดแล้ว จึงไม่อยู่ในบังคับตามพระราชบัญญัติล้มละลาย
พ.ศ.2483 มาตรา 91 แต่เป็นเรื่องที่จำเลยกระทำการฝ่าฝืน
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 24 โดยการออกเช็คพิพาท
ชำระหนี้แก่โจทก์ร่วม มูลหนี้ตามเช็คพิพาทจึงเป็นโมฆะ โจทก์ร่วม
ไม่มีสิทธินำเช็คพิพาทไปยื่น เพื่อให้ธนาคารใช้เงินโดย ชอบด้วย
กฎหมาย เมื่อธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน โจทก์ร่วมจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความ
เสียหายจากการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิด
จากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 โจทก์ร่วมจึงไม่ใช่ผู้เสียหาย ไม่มีอำนาจร้อง
ทุกข์

มาตรา 27 เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว เจ้าหนี้จะขอรับชำระ
หนี้ได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำ
พิพากษา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้
แล้ว แต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม

มาตรา 28 “เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งนั้น ในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่า **หนึ่งฉบับ** ในคำโฆษณานั้นให้แสดงการขอให้ล้มละลายวันที่ศาลมีคำสั่ง ชื่อ ตำบล ที่อยู่และอาชีพของลูกหนี้

ในคำโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้น ให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ด้วย”

คำพิพากษาฎีกาที่ 1519/2538

ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันลูกหนี้และได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ไปแล้ว หากจะขอรับชำระหนี้ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 27, 91 การที่ผู้ร้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้เมื่อพ้นกำหนดเวลาขอรับชำระหนี้ดังกล่าวแล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่ 1519/2538 (ต่อ)

ผู้ร้องจะขอเข้ารับช่วงสิทธิการขอรับชำระหนี้ของ
เจ้าหนี้ที่ยื่นไว้แล้วไม่ได้ เพราะไม่มีบทบัญญัติใน
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ให้กระทำได้
เมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้ว ปัญหาที่ว่า การถอนคำขอรับ
ชำระหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งศาลยังมีคำสั่งอนุญาตมีผล
สมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่จึงไม่ต้องวินิจฉัย
เนื่องจากไม่เปลี่ยนแปลงผลแห่งคดี

มาตรา 91

เจ้าหนี้ซึ่งจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายจะเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือไม่ก็ตาม ต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่ถ้าเจ้าหนี้อยู่นอกราชอาณาจักร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะขยายกำหนดเวลาให้ก็ได้ไม่เกินสองเดือน

มาตรา 91 (ต่อ)

คำขอรับชำระหนี้นั้นต้องทำตามแบบพิมพ์ โดยมีบัญชีแสดงรายละเอียดแห่งหนี้สิน และข้อความระบุถึงหลักฐานประกอบหนี้และทรัพย์สิน อย่างหนึ่งอย่างใดของลูกหนี้ที่ยึดไว้เป็นหลักประกัน หรือตกอยู่ในความครอบครองของเจ้าหนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 806/2538

เจ้าหน้าที่ทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาหรือไม่ ต้องยื่นคำร้องชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 27, 91 เมื่อโจทก์ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้จนกระทั่งศาลมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย เพราะหนี้สินของจำเลยได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว ตามมาตรา 135(3) ซึ่งเป็นผลให้จำเลยหลุดพ้นจากบรรดาหนี้สินทั้งปวง

คำพิพากษาฎีกาที่ 806/2538 (ต่อ)

แม้โจทก์จะไม่ทราบว่าจำเลยถูกฟ้องคดี
ล้มละลายมาก่อน แต่การฟ้องคดีล้มละลายกระทำ
โดยเปิดเผย และมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา
โจทก์จะอ้างว่าไม่ทราบว่าจำเลยถูกฟ้องไม่ได้ โจทก์
จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยในหนี้ดังกล่าวอีก

มาตรา 95 “เจ้าหน้าที่มีประกันย่อมมีสิทธิ
เหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันซึ่งถูกหนี
ได้ให้ไว้ก่อนพิทักษ์ทรัพย์ โดยไม่ต้องขอรับ
ชำระหนี้ แต่ต้องยอมให้เจ้าพนักงานทักษ์
ทรัพย์ตรวจดูทรัพย์สินนั้น”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6722/2544

การใช้สิทธิตามมาตรา 95 เจ้าหนี้มีประกันไม่ต้องยื่น คำขอรับชำระหนี้ เพียงแต่แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบว่าจะถือเอาสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และจะต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าตรวจดูทรัพย์สินเท่านั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงไม่มีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าหนี้มีประกันผู้เลือกใช้สิทธิตามมาตรา 95 ได้รับความชำระหนี้หรือไม่ คำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่เคยอนุญาตให้ ผู้ร้องได้รับความชำระหนี้ ตามมาตรา 91 จึงไม่ถูกต้อง

เจ้าหน้าที่มีประกันไม่ใช้สิทธิตามมาตรา 95 อาจขอรับชำระหนี้ ตามเงื่อนไขในมาตรา 96 ก็ได้

- สะดวก ! ทรัพย์แล้วขอรับชำระหนี้เต็มจำนวน
- บังคับเอาแก่ทรัพย์แล้วขอรับชำระหนี้เต็มจำนวนที่ยังขาดอยู่
- ให้ จพท. ขายทอดตลาดแล้วขอรับชำระหนี้จำนวนที่ยังขาดอยู่
- เมื่อตีราคาทรัพย์แล้วขอรับชำระหนี้จำนวนที่ยังขาดอยู่

มาตรา 97 “ถ้าเจ้าหน้าที่มีประกันขอรับชำระหนี้ โดยไม่แจ้งว่าเป็นเจ้าหน้าที่มีประกัน เจ้าหน้าที่นั้นต้องคืน ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ ทรัพย์ และ **สิทธิเหนือทรัพย์สินนั้น เป็นอันระงับ** เว้นแต่ เจ้าหน้าที่จะแสดงต่อศาลได้ว่า การกระทำนั้นเกิดขึ้น โดยพลั้งเผลอ ในกรณีเช่นนี้ ศาลอาจอนุญาตให้แก้ไข ข้อความในรายการ แห่งคำขอรับชำระหนี้ โดย กำหนดให้คืนส่วนแบ่ง หรือกำหนดอย่างอื่นตามที่ เห็นสมควรก็ได้”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1711/2535

ในการใช้สิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็น
หลักประกัน เจ้าหนี้ มีประกันมีสิทธิที่จะเลือกใช้สิทธิ
ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 95 หรือมาตรา
96 มาตราใดมาตราหนึ่งเพียงมาตราเดียว หากเลือกใช้
สิทธิขอรับชำระหนี้ตามมาตรา 96 แล้วก็ย่อมหมด
สิทธิที่จะถือสิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน
ตามมาตรา 95 อีกต่อไป

คำพิพากษาฎีกาที่ 1711/2535 (ต่อ)

และต้องขอรับชำระหนี้ทั้งหมดของตนที่มีทรัพย์สินนั้นเป็นหลักประกัน ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามมาตรา 91 หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วก็ไม่มียุทธิตขอรับชำระหนี้อีกต่อไป

มาตรา 102 “ถ้าเจ้าหนี้มีสิทธิขอรับชำระหนี้เป็นหนี้
ลูกหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ถึงแม้ว่ามูลแห่ง
หนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุประสงค์เป็นอย่าง
เดียวกันก็ดี หรืออยู่ในเงื่อนไข หรือเงื่อนไขเวลาที่ดีก็
อาจหักกลบลบกันได้ เว้นแต่ เจ้าหนี้ได้สิทธิเรียกร้อง
ต่อลูกหนี้ภายหลังมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว”

คำพิพากษาฎีกาที่ 3356/2547

การหักกลบบลบนีระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 102 ให้กระทำได้ แม้มูลแห่งหนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุอย่างเดียวกันหรืออยู่ในเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาก็ตาม

คำพิพากษาฎีกาที่ 3356/2547 (ต่อ)

ธนาคารผู้ร้องเป็นเจ้าของซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ และมีหน้าที่จะต้องคืนเงินที่รับฝากแก่จำเลย จึงมีสิทธิหักกลบบลบนี้อย่างแสดงเจตนาขอหักกลบบลบนี้อต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 102 แม้จะไม่ได้แสดงเจตนาต่อเจ้าพนักงาน ภายในกำหนดเวลาสองเดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามมาตรา 91 ก็ตาม เพราะกรณีมิใช่ธนาคารผู้ร้อง ร้องขอรับชำระหนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1303/2501

การหักกดบลดบหนี้ระหว่างเจ้าหนี้และ
ลูกหนี้ผู้ล้มละลาย ย่อมทำได้ โดยเจ้าหนี้แสดง
เจตนาไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หนี้ก็
เป็นอันระงับไป ไม่จำเป็นต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้
เสียก่อนจึงจะหักกดบลดบหนี้ได้

มาตรา 135 เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งยกเลิกการล้มละลายได้ถ้าปรากฏเหตุอย่างหนึ่ง
อย่างใดดังต่อไปนี้

(1) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจ
ดำเนินการให้ได้ผลเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้
ทั้งหลาย เพราะเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ไม่ช่วยหรือ
ยอมเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายหรือ
วางเงินประกัน

ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกร้อง และ
ไม่มีเจ้าหนี้อื่นสามารถและเต็มใจกระทำการ
ดังกล่าวแล้ว ภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับ
แต่วันที่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ขุดขึ้นหรือละลาย
นั้น

(2) ลูกหนี้ไม่ควรถูกพิพากษาให้ล้มละลาย

(3) หนังสือของบุคคลล้มละลายได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธหนังสือนี้รายใด แต่ลูกหนี้ยอมทำสัญญาและให้ประกันต่อศาลว่าจะใช้เงินให้เต็มจำนวนกับค่าธรรมเนียมด้วยก็ดีหรือถ้าหาตัวเจ้าหนี้ไม่พบ แต่ลูกหนี้ได้นำเงินเต็มจำนวนมาวางต่อศาลก็ดี ให้ถือว่าหนังสือรายนั้นได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

(4) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่ง
ทรัพย์ครั้งที่สุดหรือไม่มีทรัพย์สิ้นจะแบ่งให้แก่
เจ้าหนี้แล้ว ต่อแต่นั้นมาภายในกำหนดเวลาสิบ
ปี

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจรวบรวม
ทรัพย์สิ้นของบุคคลล้มละลายได้อีก และไม่มี
เจ้าหนี้มาขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
จัดการรวบรวมทรัพย์สิ้นของบุคคลล้มละลาย

มาตรา 136 คำสั่งยกเลิกการล้มละลายตาม
มาตรา 135 (1) หรือ(2) นั้นไม่ทำให้ลูกหนี้หลุด
พ้นหนี้สินแต่อย่างใด

คำพิพากษาฎีกาที่ 4702/2550

พระราชบัญญัติ ล้มละลายฯ มาตรา 136 บัญญัติว่า “คำสั่งยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา 135 (1) หรือ (2) นั้นไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สินแต่อย่างใดเมื่อกฎหมายดังกล่าวมิได้ยกเว้นไว้ว่าหนี้ใดบ้างหลุดพ้นเพราะคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย แม้โจทก์มิได้นำหนี้ตามคำพิพากษาไปยื่นคำขอรับชำระหนี้ มาตรา 91 ก็ตาม หนี้ของโจทก์ดังกล่าวย่อมกลับสภาพเป็นหนี้ที่สมบูรณ์ สิทธิที่จะบังคับคดีแก่เจ้าเลยได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 4447/2546

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกเลิกการล้มละลายของลูกหนี้ที่ 2 เนื่องจากเจ้าหนี้ทั้งแปดรายที่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีดังกล่าวได้ขอถอนคำขอรับชำระหนี้และสละสิทธิในการขอรับชำระหนี้ อันเป็นการยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา 135 (2) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายฯ ซึ่งมาตรา 136 ได้กำหนดว่า คำสั่งยกเลิกการล้มละลายมาตรา 135 (1) หรือ (2) ไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สิน โจทก์ในคดีนี้จึงมีสิทธิที่จะนำมูลหนี้ในคดีล้มละลายมาฟ้องลูกหนี้ที่ 2 ให้ล้มละลายเป็นคดีนี้ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1703-1704/2506 (ประชุมใหญ่)

คำสั่งยกเลิกการล้มละลาย พระราชบัญญัติ ล้มละลายฯ มาตรา 135 (1) หรือ (2) ไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สินแต่อย่างใด ตามมาตรา 136 คำว่า “หนี้สิน” มิได้หมายความว่าเฉพาะหนี้ที่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีล้มละลายแล้วเท่านั้น ดังนั้น แม้เจ้าหนี้จะมีได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีล้มละลายที่ยกเลิกนั้นตามมาตรา 27 และตามกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา 91 เจ้าหนี้ก็ยังมีสิทธิที่จะฟ้องลูกหนี้เกี่ยวกับหนี้สินนั้น เป็นคดีล้มละลายคดีใหม่หรือคดีแพ่งธรรมดาอีกได้

มาตรา 165 ในเวลาตั้งแต่ศาลมีคำสั่ง
พิทักษ์ทรัพย์ จนถึงเวลาที่พ้นจากการ
ล้มละลาย ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่ง
อย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสอง
ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(1) รับสินเชื่อกจากผู้อื่นมีจำนวนตั้งแต่
สองพันบาทขึ้นไป โดยมีได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบ
ว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์ หรือล้มละลาย

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542

มาตรา 35 ประกาศคดีล้มละลาย ที่ศาลมีคำสั่งพิพากษาให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลล้มละลายธรรมดาเป็นบุคคลล้มละลาย และหนี้อันเป็นมูลเหตุที่ฟ้องล้มละลาย ไม่มีลักษณะเป็นการทุจริตให้ลูกหนี้พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย เมื่อครบสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา 76 และมาตรา 78 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาบังคับใช้

มาตรา 76 เมื่อศาลมีคำสั่งปลดจากการ
ล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา และใน
หนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา 78 การที่ศาลได้มีคำสั่งปลดจากการล้มละลายนั้น ไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับบุคคลล้มละลาย หรือผู้รับผิดชอบกับบุคคลล้มละลาย หรือค้ำประกัน หรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกัน ของบุคคลผู้ล้มละลายหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย

ข้อสังเกต ความในมาตรา 78 นั้น ใช้ได้กับ
เจ้าหน้าที่ของบุคคลผู้ล้มละลายได้ใช้สิทธิของ
เจ้าหน้าที่ในการขอรับชำระหนี้ ตามมาตรา 91 ไว้
แล้วเท่านั้น

สมาชิกที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
ในคดีล้มละลาย ไม่มีสิทธิกู้เงิน
ถอนเงินฝาก ชำระหนี้ให้สหกรณ์

สมาชิกที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วมากู้
เงินจากสหกรณ์ โดยไม่แจ้งว่าตนได้ถูกศาลสั่ง
พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเป็นความผิดทางอาญา
ฐานฉ้อโกง

มาตรา 341

ผู้ใดโดยทุจริตหลอกลวงผู้อื่นด้วยการ
แสดงข้อความอันเท็จ หรือปกปิดข้อความจริง
ซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงตั้ง
ว่านั้น ไปได้ซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง
หรือบุคคลที่สาม

มาตรา 341 (ต่อ)

หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่
สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้น
กระทำความผิดฐานฉ้อโกงต้องระวางโทษ

.....

ความผิดฐานขู่โกง (มาตรา 341)

- ✔ มีเจตนาหลอกลวงผู้อื่น
- ✔ แสดงข้อความอันเป็นเท็จ
- ✔ ปกปิดข้อความจริง ซึ่งควรบอกให้แจ้ง
- ✔ ได้ทรัพย์สินไปจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม
- ✔ ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม.....
- ✔ ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ์

คำพิพากษาฎีกาที่ 1014/2505

โจทก์จะให้เงินกู้ถ้าจำเลยมีหลักฐานมา
ประกัน จำเลยพูด...อ้างว่าตนมีเงินฝากไว้
กับธนาคารแล้วควักเอาเช็คออกมาเซ็นชื่อให้
ความจริงจำเลยไม่มีเงิน เช็คเป็นของคนอื่น
ที่ปิดบัญชีแล้วโจทก์หลงเชื่อให้กู้เงินไป
จำเลยมีความผิดฐานฉ้อโกง

คำพิพากษาฎีกาที่ 2239/2552

ใช้เอกสารใบทะเบียนรถยนต์ สำเนา
ทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชนหลุดดวง
โดยแสดงเป็นผู้มีชื่อในบัตรประชาชน
ขายรถยนต์ให้แก่ผู้เสียหาย เป็นการใช้อเอกสาร
ปลอม นื้อโกงโดยหลุดดวงว่าเป็นคนอื่น
เป็นความผิดมาตรา 268 , 341 , 342

คำพิพากษาศฎีกาที่ 2510/2525

หัวหน้าแชร์หลอกดวงใจทักว่า น. ลูกวง
แชร์จะขายแชร์ ซึ่งความจริง น. ไม่ได้ขายให้
ผู้ใด โจทก์ได้รับซื้อไว้ จำเลยได้เงินไปดังนี้
จำเลยมีความผิดตามมาตรา 341

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
และแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

พ.ศ. 2559

การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.2559

- กำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยง แนวปฏิบัติ หรือมาตรการอื่นใด เพื่อป้องกันมิให้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

- ตรวจสอบรายชื่อลูกค้ากับรายชื่อบุคคลที่กำหนด
- ระวังการดำเนินการกับสินทรัพย์ของบุคคลที่ถูกกำหนด
- แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกระงับให้สำนักงาน ปปง.

ทราบ

- แจ้งให้สำนักงาน ปปง. ทราบถึง
 - ผู้ที่เป็น / เคยเป็นลูกค้าที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด
 - ผู้มี / เคยมีธุรกรรมกับบุคคลที่ถูกกำหนด

บทกำหนดโทษ

มาตรา 62

- ไม่รายงานการทำธุรกรรม (มาตรา 13, 14 และ 16)
- ไม่จัดให้ลูกค้าแสดงตนก่อนทำธุรกรรม (มาตรา 20)
- ไม่กำหนดนโยบายการรับลูกค้า, การบริหารความเสี่ยง ฯ, ตรวจสอบ ข้อเท็จจริงลูกค้า ฯลฯ
(มาตรา 20/1)

มาตรา 62 (ต่อ)

- ไม่บันทึกข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกรรมตามมาตรา 13 (มาตรา 21)
- กรณีไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าได้ (มาตรา 21/2 วรรคหนึ่ง)
- ไม่เก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงตนและบันทึกข้อเท็จจริง (มาตรา 22)

มาตรา 62 (ต่อ)

- ไม่เก็บรักษารายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของลูกค้าให้ครบเวลา 10 ปี (มาตรา 22/1)
- ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งยับยั้งการทำธุรกรรม (มาตรา 35 และ มาตรา 36)
- ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละ หนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา 62 (ต่อ)

- ผู้มีหน้าที่รายงานไม่จัดให้บุคคลที่ผ่านการอบรมด้าน AML/CFT จากสำนักงาน ปปง. ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำรายงาน การจัดให้ลูกค้าแสดงตน การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (มาตรา 21/3)
 - ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าแสนบาท

มาตรา 63

- รายงานการทำธุรกรรมอันเป็นเท็จ หรือปกปิดความจริง ที่ต้องแจ้ง (มาตรา 13 มาตรา 14 และมาตรา 16)
- จัดทำบันทึกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับธุรกรรมให้ลูกค้าเอง กรณีลูกค้าปฏิเสธที่จะทำบันทึกข้อเท็จจริง อันเป็นเท็จ หรือปกปิดที่ ต้องแจ้ง (มาตรา 21 วรรคสอง)

มาตรา 63 (ต่อ)

- ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้

- คุ้มครองสิทธิของผู้กู้
- คุ้มครองสิทธิของผู้ค้ำประกัน
- ทายาทและกองมรดกของผู้กู้
- ทายาทและกองมรดกของผู้ค้ำประกัน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1476

สามีและภริยาต้องจัดการสินสมรสร่วมกัน หรือ
ได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่งในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ขาย แลกเปลี่ยน ขายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลด
จำนอง หรือโอนสิทธิจำนอง ซื้อมั่งหาทรัพย์หรือ
ตั้งหาทรัพย์ ซึ่งอาจจำนองได้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1476 (ต่อ)

- (2) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุดสิ้นลงทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน หรือภาระติดพันในสังหาริมทรัพย์
- (3) ให้เช่าสังหาริมทรัพย์เกินสามปี
- (4) ให้กู้ยืมเงิน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1476 (ต่อ)

(5) ให้โดยเสนาห์ เว้นแต่การให้ที่พอควรแก่
ฐานะานุรูปของครอบครัว เพื่อการกุศล เพื่อการ
สังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา

(6) ประนีประนอมยอมความ

(7) มอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1476 (ต่อ)

(8) นำทรัพย์สินไปเป็นประกันหรือ

หลักประกันต่อเจ้าพนักงานหรือศาล

การจัดการสินสมรสนอกจากกรณีที่บัญญัติไว้

ในวรรคหนึ่ง สามีหรือภริยาจัดการได้โดยมิต้อง

ได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1490

หนี้ที่สามมีภริยาเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้น
ให้รวมถึงหนี้ที่สามหรือภริยาก่อให้เกิดขึ้น
ในระหว่างสมรส ดังต่อไปนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1490 (ต่อ)

(1) หน้าที่เกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือนและจัดหา
สิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดูตลอด
ถึงการรักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัวและ
การศึกษาของบุตรตามสมควรแก่อัธภาพ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1490 (ต่อ)

(2) หนี้ที่เกี่ยวข้อกับสินสมรส

(3) หนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งสามีภริยาทำ
ด้วยกัน

(4) หนี้ที่สามีหรือภริยาก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตน
ฝ่ายเดียวแต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน

คำพิพากษาฎีกา 7631/52 “สามีจำเลยทำสัญญากู้ยืมเงิน โดยมี จำเลยซึ่งเป็นภริยาลงลายมือชื่อเป็นพยานในสัญญา จึงถือได้ว่าจำเลยให้สัตยาบันในการทำสัญญายืมเงินดังกล่าว หนี้กู้ยืมเงินจึงเป็นหนี้ร่วมของสามีจำเลย และจำเลย

โจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ ย่อมมีสิทธิฟ้องลูกหนี้ทุกคนพร้อมกันหรือจะฟ้องลูกหนี้ที่ละคนจนกว่าจะทำได้ได้รับ

131

ชำระหนี้ครบถ้วนก็ได้ตาม มาตรา291

คำพิพากษาฎีกา 3425/45 “การที่คู่สมรสลงชื่อเป็นพยานและ
ผู้ให้ความยินยอมในฐานะภริยาที่ชอบด้วย กม. ของผู้ค้า
ประกันหนี้ของบริษัท ส. แม้ ผู้ค้าประกันจะมีได้มีส่วนรับเงิน
ไปใช้ก็ตามหนี้ดังกล่าวเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นจากการที่ สามีก่อขึ้น
ในระหว่างสมรสเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว โดย ภริยาได้ให้
สัตยาบันแล้ว จึงเป็นหนี้ร่วม ตาม ม.1490(4) คู่สมรสจึงต้อง
ร่วมรับผิดชอบกับผู้ค้าประกัน ชำระหนี้ให้แก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 8820/2561(ประชุมใหญ่)

การที่ ส. ทำสัญญาจำนองที่ 1 ไม่ใช่นิติกรรมที่จะต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรส เมื่อจำนองที่ 2 (คู่สมรส) ให้ความยินยอมไว้เป็นการทั่วไป จึงเป็นการแสดงเจตนารับรู้ไม่คัดค้าน ที่ ส.(สามี) ไปทำนิติกรรมไว้

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 8820/2561(ประชุมใหญ่) ต่อ

หาใช่เป็นการ ให้สัตยาบันตามนัยของมาตรา 1490

(4) ไม่ เนื่องจากไม่มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์อย่างใด
ว่า จำเลยที่ 2 รับรู้ถึงการเข้าทำสัญญาของสามี จำเลยที่
2 จึงไม่ต้องรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1268/2555

คำประกันเป็นสัญญาที่ผู้คำประกันยอมผูกพันตนต่อ
เจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ผู้คำประกันหา
ได้มีหนี้ที่จะต้องปฏิบัติต่อเจ้าหนี้โดยอาศัยความสามารถหรือ
คุณสมบัติบางอย่างซึ่งต้องกระทำเป็นการเฉพาะตัวไม่ ผู้คำ
ประกันมีความผูกพันต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่
ชำระหนี้อันเป็นความผูกพันในทางทรัพย์สินเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1268/2555 (ต่อ)

ด้วยเหตุนี้เมื่อ พ. ทำสัญญาค้ำประกันการชำระหนี้เงินกู้ของ
จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นหนี้อันสมบูรณ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา 681 วรรค
หนึ่ง แม้ขณะที่ พ. ถึงแก่ความตาย จำเลยที่ 1 ผู้กู้ยังไม่ผิด
สัญญาหรือผิดนัดก็ตาม สัญญาค้ำประกันก็หาได้ระงับไปเพราะ
ความตายของ พ.ไม่ สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ ตาม
สัญญาค้ำประกันที่ พ. ทำกับโจทก์จึงเป็นมรดกตกทอดแก่
ทายาทตาม ป.พ.พ. มาตรา 1599 และมาตรา 1600

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1599

เมื่อบุคคลใดตาย มรดกของบุคคลนั้นตกทอด

แก่ทายาท

ทายาทอาจเสียไปซึ่งสิทธิในมรดกได้แต่โดย

บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมาย

อื่น

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1600

ภายใต้บังคับของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ กองมรดกของผู้ตายได้แก่ทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตาย ตลอดทั้งสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ เว้นแต่ตามกฎหมายหรือว่าโดยสภาพแล้ว เป็นการเฉพาะตัวของผู้ตายโดยแท้

คู่สมรสมาทำหนังสือไว้กับสหกรณ์ว่า

“หากจะกู้เงินจากสหกรณ์จะต้องแจ้งให้คู่สมรส
ทราบก่อน ได้หรือไม่”

คำพิพากษาศฎีกาที่ 1846/2555

จำเลยที่ 1 (สหกรณ์) เป็นนิติบุคคลก่อตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ตามข้อบังคับของสหกรณ์ข้อ 29 การให้เงินกู้้นั้นอาจให้กู้ได้แก่ สมาชิกและสหกรณ์อื่น เมื่อจำเลยที่ 3 เป็นสมาชิกสหกรณ์ ย่อมกู้เงินจากสหกรณ์ได้ และไม่มีข้อบังคับว่าการกู้เงินจะต้อง

คำพิพากษาฎีกาที่ 1846/2555 (ต่อ)

๒ได้รับความยินยอมจากคู่สมรสก่อน โจทก์เป็น
บุคคลภายนอกมิได้เป็นสมาชิก ข้อบังคับสหกรณ์ มิ
อาจบังคับโจทก์ที่เป็นบุคคลภายนอกได้ที่ทำบันทึกไว้
จึงมิใช่เงื่อนไขที่จำเลยที่ 1 (สหกรณ์) จะต้องปฏิบัติ

ตาม

คำพิพากษาฎีกาที่ 3673/2530

ข้อบังคับดังกล่าวมิใช่กฎหมาย เป็นเรื่องที่
ผู้ร้องจัดระเบียบการบริหารภายในระหว่าง
สมาชิก ข้อบังคับดังกล่าวจึงไม่ผูกพันโจทก์
ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษที่ 816/2562

ความในข้อบังคับของสหกรณ์ที่กำหนดว่า ผู้กู้หรือผู้
ค้ำประกันต้องรับผูกพันตามข้อบังคับนี้ ถ้าตนประสงค์
จะโอนหรือย้าย หรือออกจากพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตาม
ข้อ 34(3) จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้สหกรณ์ทราบ

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษที่ 816/2562 (ต่อ)

และจัดการชำระหนี้สินซึ่งตนมีอยู่ต่อสหกรณ์ให้เสร็จ
สิ้นเสียก่อน เว้นแต่กรณีที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่นั้น
ยังคงเป็นสมาชิกสหกรณ์อยู่ แต่ข้อบังคับดังกล่าวมิใช่
กฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอัน
ดีของประชาชน จึงสามารถตกลงเป็นอย่างอื่นได้

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษที่ 816/2562 (ต่อ)

ในบันทึกของโจทก์ วันที่ 31 พฤษภาคม 2559 ว่ามีความประสงค์เป็นสมาชิกต่อไป กรณีมีหนี้ค้างชำระให้หักจากเงินที่ได้รับจากจำเลยที่ 1 ทั้งจำนวน จึงมีการยกเว้นสิทธิตามข้อบังคับ สัญญากู้เงินกำหนดเวลาชำระหนี้ไว้แน่นอนแล้วการรักษาสถานะภาพเพื่อให้โจทก์คงความเป็นสมาชิกของสหกรณ์เท่านั้น

คำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษที่ 816/2562 (ต่อ)

อุทธรณ์ของโจทก์ก็เป็นการอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง
ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาล
แรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 มาตรา 54
วรรคหนึ่ง ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษไม่รับวินิจฉัยให้

จบคำบรรยาย

สวัสดีครับ